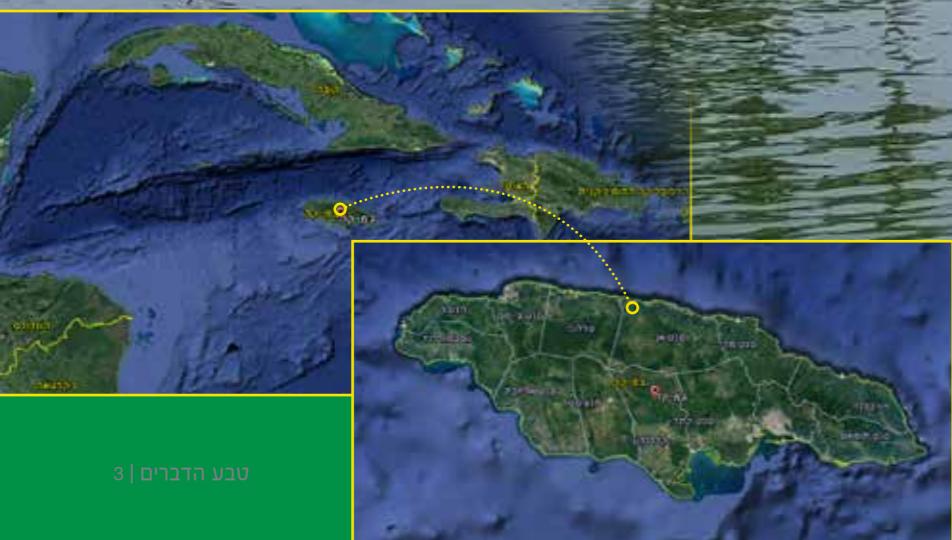
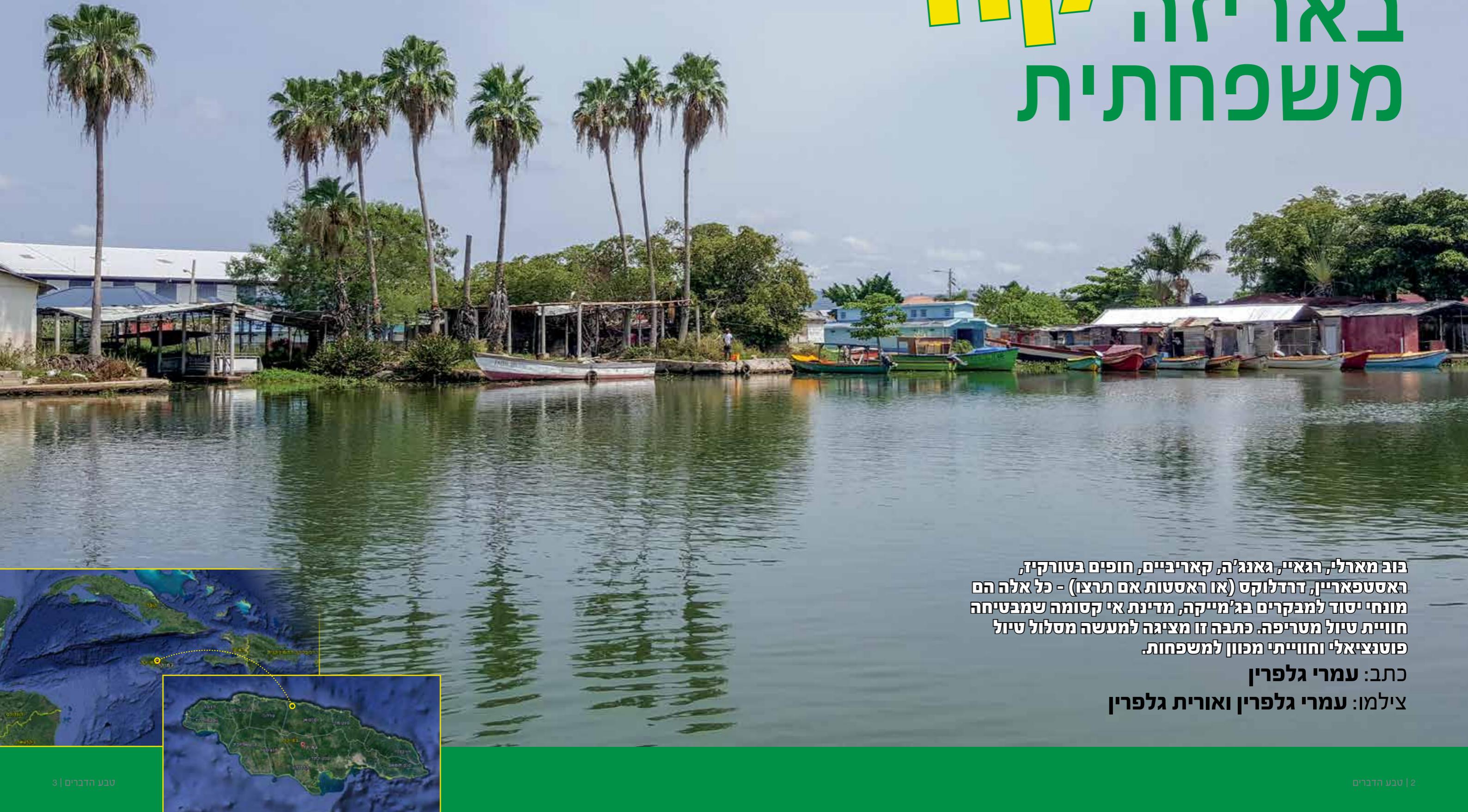

ג'מייקה בארהה משלחתית

בוב מארלי, רגאיי, גאנגה, קאריביים, חופים בטורקייה,
האסטפאריין, דרדרלקס (או ראסטו אם טראז) - כל אלה הם
מונחי יסוד למפרטים בג'מייקה, מדינת איי קסומה שבתבניתה
חוויית טיזל מטריפה. כתבה זו מציגה למעשה מסלול טיזל
פוטנציאלי וחוויתי מפון למשפחות.

כתב: עמרי גלפרין

צלמו: עמרי גלפרין ואורית גלפרין

2

היתה להתשר על ידי השטלות על מקורות טבע ואיתור זהב, אך לעומתם הם התאכיבו הממצאים הדלים ולבסוף הותירו במקום הרס רב. 150 שנה לאחר מכן פלשו האנגלים לחופי האי.

3

עם השנים הובילו עבודות אפריקה אל האי. עיסוקם העיקרי היה בתחום החקלאות והמטיעים. לא פעם היו ניסיונות התקוממות מצד אוטם העבדים, ואירוע בוולט אחד היה בדצמבר 1831, כאשר מלהם, סמואל שאהARP, שהיה גם מטיף דתי, קרא לחבריו שלא ל��ור את תבואת קנה הסוכר, דבר שיגרום נזק כלכלי אדיר לאדוניהם הלבנים והמנצחים. בעקבות קרייתו התרחש מרד שגרר אחריו מלחץ דמים מריחואנה. גם שהארפ בעצמו הוצא להורג, ובטרם מותו הצהיר: "אני מעדיף למות צער תחת הגדרום מאשר לחיות תחת העבדות". בשנות ה-30 של המאה ה-20 החלה התקוממות פוליטית נוספת, שהובילה לבסוף את ג'מייקה בשנת 1962 לעצמאות ולשחרור מאנגליה. בשנת 1975 הוכרז סמואל שאהARP כגיבור הלאומי של האי. ביום יותר מ-90 אחוזים אפריקאי האם ממוצא אפריקאי.

שנות העבודות יצרו מעין ניב של אנגלית. כשהרצו העובדים להעיר מרסים זה לזה או לצחוק על אדוניהם הלבנים מאחוריהם גם, הם החלו לשਬש מילים באנגלית ולשלבן עם מילים מארצאות אפריקאיות. השפה שנוצרה קרייה פטוואה, והיא כמובן מדוברת במקום גם הימם, יחד עם אנגלית, ולעיתים בעברוב.

ג'מייקה הוא מארלי הוא הדמות שモבילה ככל הנראה כל מסע ג'מייקה. ברגע שהפעלו את הרדיomicומי ברכבת שכרכנו Montego bay, בקעו ממנה צלילי השיר התיעורתי מונטגו בי (Could you be loved), באיזה כף, אנחנו בג'מייקה, אבל על א-מ-ת! לאורך כל הנסעה חלפנו על פני שדרת חנויות המכירות מזכרות לתירים. על רבות מהמזכרות מודפס דילוקו של המנהיג המוזיקלי-רופא הבלטי מעורער, שאליו עוד אשוב בהמשך.

ג'מייקה היא אחד המרכזים התוטסים בכל הקשור לעישון ומכירת מריחואנה. רבים מרחובותיה רווים עשו עם הריח האופייני לצמח הפופולרי. כשהוחלים בשוקים מציעים לעוברים ושבים, לבטים, ללברים, "מייטר", דיו יו ואנט גאנגה?" אך סיירוב יתקבל מיד, והרוכלים יעברו לרחוב הפורטנציאלי הבא הקרבן לקראתם. יתכן שנושא המריחואנה הוא גם הסיבה לכך שלא הרבה יוצאים לטoil ב'ג'מייקה בסוגרת משפחתיות, כפי שאחננו בחנו לעשוות, אשות, אני, ושני יידינו, בני 12 ותשע. חבל לפסול נסעה לעיד המרהיב רק בגלל הסיבה הזאת, שכן זה חלק מהתרבות וההוויה ה'ג'מייקנית', וממש אין צורך להתנסות אם לא רוצים. אפשר גם להימנע כמעט לחדוון מפגש עם רוכלי המריחואנה, כל עוד מדריכים ורגלים משוקי המדינה, אם כי ג'מייקה בעלי שוק מקומי היא פספס די גדול.

ההיסטוריה בקצרה

ג'מייקה היא מדינת אי בקריביים, השוכנת כ-150 ק"מ מדרום לקובה. התושבים הראשונים של ג'מייקה הם צאצאים לשבט הטאיינו האינדיани. אלה כינו את האי בשם Xaymaca, שמשמעותו "ארץ העץ והמים". התישבותם של בני הטאיינו במקומות החלה בשביבות שנת 4000 לפני הספירה. הם התגלו ככל הנראה במאה ה-15, כאשר כריסטופר קולומבוס עבר במקומות במסעותיו, אם כי בענין זה דעות ההיסטוריונים חלוקות. כמה שנים לאחר מכן הגיעו של קולומבוס, בשנת 1509, והוקמה במקום קולוניה ספרדית. מטרתם של הספרדים

1

בג'מייקה שפע של אתרי תיירות, מרביים טובלים בהמון מים – אגמים, נהרות, מפלים, חופי האוקיינוס ובריכות שחיה. כמעט כל אטרקציה כאן מרענתת ודורשת בגדי ים.

את תחילת הטילול בחרנו לבנות בעיר מונטגו בי, שנמצאת בחלק הצפון-מערבי של האי ובה נמל תעופה בין-לאומי. זו אחת הערים הגדולות בג'מייקה, חלקה תוסס מאנשים ושוקים וחילקה האחורי סולידי, כאלו מנסה לייצר ניחוח מעברי, אך לא בהצלחה יתרה. בצדיה, כמעט בכל מקום בעיר, נראים דוכנים קטנים לממכר פירות מגוונות ופפאלים, כמו מנגו, אונס, אבטיח, קנה סוכר, פפיה וכמוון בננה וקוקוס. פירות אחרים מעוררים סקרנות – הספיטה, גנאפ, ג'אק פרוט, בראד פרוט, ועוד פירות שונים וכיישונים אף בהחלט שוויים טעםיה.

2. ממול לבית המלון שלנו נמצא נמצוא אחד החופים המוכרים בג'מייקה, Doctor's cave beach. עד לפני כמה שנים היה החוף מוקד משיכה לתיירים ולמקומיים שבסלו מביעות רפואתי. הייתה שם מערה שאליה היו באים למשך כמה שעות כדי להחלים. סיורי החלמה ונפלוות רבים מיחסים למקום כוחות הטבע. היום נהנים המבקרים במקום מריצעת חוף ים חוליית ולבנה, עם עצי קווקס לצד מים טורקיזיים מהיפים. כמו צעדים מהחוף של Doctor's cave beach מגיעים אל Margaritaville, שזו חלקת חוף נוספת לשלייה. בתוך הים, מתקנים מתנשאים. אם מדובר בטילול משפחתי עם ילדים בצדיה הימין, מתקנים מושלם. בדרך אגב, אם תצאו מהחוף זה ותחצו איז הנהאה כאן מושלמת. תקשי תופטו בגלות מסעדה של חב"ד שבה מוכרים מאכלים מזרחה תיכוניים ידועים, כמו פלאפל וחומוס. באופן לא מתוכנן פגשו את הרוב המקומי של חב"ד במונטגו בי, יעקב רסקין, ואת רעיתו הרבנית מושקה, אניות מקטים וחמים שאפללו הזמנינו אותנו לבתים לאرومת שישי, ורק מצאנו את עצמנו כבר בתחלת הטילול בג'מייקה נהנים מערב שבת נעים ומיווד בקריביים.

3. במונטגו בי, שבמחוז סנט ג'יימס, מתגוררים יותר מ-100,000 תושבים מתוך אוכלוסייה של כ-2.5 מיליון על האי כולו. אזור המגורים הממולא לתיירים הוא בסביבת רחוב Ave Gloucester, שכן האזור נשק לאוקיינוס ובסביבתו תוכנה ערה של תறוחויות. כשמדוברים על התறוחויות בג'מייקה הכוונה היא הרבה פעמים למומזיקה. רחובות שמוקמים התושבים מזיקה רועשת וקביצית שוצאים רומוקלים ענקיים המונחים זה על זה, ולידם נאים אושיים מזינים את הגוף בתנועות קצובות מליביהם ממש קיעים מאmix רב – אלה הם ממש רקדים אוטומטיים, קצת וולדים והקצב בתוכם.

1. זוג אהבים ג'מייקנים לאחר השתכסחות במפל רץ'. רבים ערכיהם שם מבחני אומץ ו קופצים מגובה של כמה מטרים אל תוך הבירה הטבעית הגדולה שבמוקם.
2. ראטמאן טיפוסי עם סיגריות גאנגה (MRIACHAÑA) בפיו. לא אחת פוגשים בדמותם הצבוניות הללו. מדובר בדרך כלל באנשים נעים ומסביר פנים – ויש הנוטים להגדירם כרגועים במיוחד ...
3. בית בבניה עצמאית משאריות עצים וחפצים, בעיירה בלוך ריבר.

והאותנטי הצמוד לו, שבו מוכרים מזון, לבושים ועוד שלל מוצריים. זו גם ההזמנות לטועם מאכלים מקומיים וכן פירות, קינוחים או מאפה חמוטים הממולא במוגון אפשרויות,שמו פאטי (Patty). מנת מזון נוספת שתחזור על עצמה לאורך כל הטילול בג'מייקה היא הג'רכ'צ'יקן (Jerk Chicken), עוף מתובל ופיקנטי שמכינים על הגיריל, תפישו אותו בשוקים, בכל פינת רחוב או מסעדות המגישות אותו לצד אורז מעורבב עם שעועית, יחד עם אכבות בצת מתוגנות שנקרוות "פסטיבל", מעין סופגניות טעימות ופריכות.

במקום לא צפוי, במרכז השוק הרועש של מונטגו בי, מתגלה מוזיאון התרבות של העיר בו כמה אגפים מעניינים ((Montego Bay Cultural Centre). מטרת המוזיאון מצד אחד היא לשמר על מוצגים אומנותיים של אומנים מקומיים, מצד שני לספר את סיפורה ההיסטורי של העיר ושל ג'מייקה כולה. בגין התפתחות התרבות המקומית מאז התישבותם של בני שבת הטאיינו, דרך העיגנו של כיסיטופר קלומוס, שליטות הספרדים במקומם, האנגלים, ותקופת העבדות והשחורות, ואף לקבל הסבר על התפתחות החקלאית המקומית וחטיבתה. אגף אחר במוזיאון מספק הצעה לאומנות המקומית, ביחס מיוחד לפיסלי ברונזה ועכ. מקומות של כבוד במוזיאון ניתנים לתרבויות הראשטאפראיין (Rastafarian), שבה אוחזים בסך הכל כשניים עד חמישה אחוזים מכל התושבים המקומיים, אבל לה משמעות נרבותית עמוקה. ייתכן שmorphok, בדמיון של החשובים על ג'מייקה, כמעט כל התושבים הולכים במסלולם של אנשי הראשטאוט עם השערות הארוכות והמלופפות, אך לא כך הדבר.

2

3

1

1. משחק השולחן הפופולרי בג'מייקה הוא ככל הנראה הדומיניו. במפגש עם אוכלוסייה מקומית, באמצע רחוב צדי בעיר בלאק ריבר, זכינו לשחק איתם ולהנות ממשך כמה שעות. **2.** הבלאק ריבר, הזרם בעיר העונה לאוטו שם, הוא אחד המקומות היפים במסע לג'מייקה. השיט בנهر מספק מפגש עם ציפורים, צמחיה עבותה ואפלו תנינים. **3.** כ-500 תנינים חים לאורכו של הבלאק ריבר. לעיתים אחדים מהם בורחים אל העיר, וכשהם נתפסים הם מועברים למקלט לתקופה של כמה ימים, שם יש למבקרים אפשרות להכיר מקרוב את החיים הטורפים האלה.

ומրתקת עם אחד מאנשי הכפר, שמספר על החיים ויותר מבונן מוקם לשאלות. בתום השיחה מגיעים תושבים נוספים מהכפר, ומקרים מופיע של גיגינה בכלי הקשה אותנטיים ושירה. כמו כן, יש בכפר אומן היוצר כל הקשה, סבונאות שימושיות שבוניות מחומרם מהטבע, אומן אחר שעיקר יצירתו מוחמרים מקומיים ועוד. כדי בחחט לבקר במקום, ומומלץ להציג ידידות למים, שכן בדרך כלל הילא כאל הילא מופת, שהזירה את הכאב לאדם השחוור.

מתברר שדורמין זה לא רק מזל
הרבייה המבקרים בג'מייקה ממשיכים את הטויל מביבת מונטגו בי לעיר תיירותית מאוד בשם נגריל (Negril), אך במסורת השבועיים שהקצתנו לעצמנו החלתו לפסוח עליה לטובות חוותות מקומיות אחרות. החלתו להגעה לצדיו השני של האי, אל האזור הדרומי-מערבי. בנסיעה של כשלוש שעות עוגרים בדרך קסומה, ביןות וهم חולמים לעלות לרוגל לאתיופיה. חלק מאומנתם צמח הקנאביס לצמחייה עבותה ונופים מרהיבי עין. הבעה היחידה הכביש המשובש שכמעט כל כוכו וצוף חורים ומהמורות, אבל ניתן בחחט להתגבר עליו בנסיעה איטית, רצוי בשעות האור.

היום שלנו היה העיר בלאק ריבר (Black River) שבמחוז סנט אליזבת (Saint Elizabeth), שם נמצא קצה הדורי של נהר הנזר מצבעו השחור העמוק שנוצר מזאות וצמחייה הגדלה בהתחתיו. בסביבת הנהר עצים רבים וכן שיחי מנגרוב. כמו כן, יותר מ-100 מיליון של ציפורים התיישבו בסביבתו, ומדי פעם הן נראות מנסות לתפוס דגים בימים או פשוט נוחות על ענפי העצים. אבל הדבר המפתיע ביותר הוא דוקא הימצאותם של כ-500 תנינים אמריקאים בנהר (Crocodylus Acutus).

במקומות מוצעים טוילים מודרכים בסירה בנהר. היפי הטבעי, השמיים הכהולים, הירוק של הצמחיה העבותה והשחור של המים – כל אלה יוצרים תמנון נור מריהיבה. לשום מבקר לא מובטח לצפות בתנינים, מתתקטים, אך הדבר המעניין ביותר הוא קיומה של שיחת זונה

RASTAMAN

תנוועת הראסṭפֿאַרְיָין היא למעשה קבוצה דתית-תרבותית-מהפכנית, שהחלה להתגבש בתחילת שנות ה-30 של המאה ה-20. היא מושפעת מנבאי התנ"ך ודמותו של קיסר אתיופיה לשעבר היילה סלאסי. אניות מאמנים בחופש האדם בשחרור מעבדות. במשך כל השנים מאז כינונה התבוננו המאמנים בה אל עבר דמותו של היילה סלאסי כל דמות מופת, שהזירה את הכאב לאדם השחוור. התנוועת הרכיזו עליו בעל האל עצמו עד לכדי כך שאנשי או בשפטם "האור של העולם". גם מקור השם ראסṭפֿאַרְיָין נקראرأس טפרי של היילה סלאסי, שלפני הכתרתו לקיסר אתיופיה ולצבעו דלה, מוקון. במהלך חיו לא הסכים סלאסי לקבל את עמדתם של המאמנים בו, אך הם בשליהם, אף פיתחו רגשות עזים לאתיופיה ולצבעו דלה, והם חולמים לעלות לרוגל לאתיופיה. חלק מאומנתם צמח הקנאביס החדש והעישון שלו הוא לצורך התקבבות לאלהים ולרפואה. וכך אגב, אנשי הראסṭפֿאַרְיָין הם היחידים בג'מייקה שעיל פִי חוק מותר להם לגדל ולצרוך את צמח הקנאביס כחלק מאומנתם. בוב מארלי הוא לא ספק השגריר הטוב ביותר והוא ידו של תנוועת הראסṭפֿאַרְיָין, שהתקפשה בכל רחבי העולם ואספה כמה מיליוני מאמנים, שמחינותם מארלי הוא לא אלא נביא בשור ודם עלי אדמות.

הראסṭפֿאַרְיָין, שהתקפשה בכל רחבי העולם ואספה כמה מיליוני מאמנים משלהם. כדי להתוודע אל אורחות חיים במלך ביקור בג'מייקה, הוקם כפר תיירותי במרקח של כרבע שעה מMONTEGO BIY – Rasta Village Indigenous Rastafarai, ובו אפשר אפלוא לשוהות במשך כמה ימים. אומנם מדובר ב vườן תיירותי בתשלומים, שכולל גם תצוגות רכישות אפריקאית, אך הוא בחחט מאפשר הצצה מעניינת לאנשים הללו ולאורחות חיים. בתחילת הביקור מתקבלים מהכבדים כמו פירות תחוכים טריים ומתכבדים במי קוקוס מתתקטים, אך הדבר המעניין ביותר הוא קיומה של שיחת זונה

3

3. בלאק קוש, אחד המתוופים המוביילים בגלמייקה וסולן להקת הרגאיי ה'ג'מייקנית' "The Uprising Roots Band". קוש מנגן בין השאר עם חלק מהאהדים מאראלי ולשוחהה הענק לי כתת אמנים אישית ובلتוי נשכחתי. ג'מייקה היא אכן לחובבי מוזיקה, וביחד מסצנת הרגאיי, הסקה והדאב, מוזיקאים מישראל בהחלטי יכולים לנשות ולהזום מגש עם מוזיקאים יוצרים ג'מייקנים מקומיים, שבדרך כלל הם גם חובבי ישראל ומפגש איתנו מענין יותר מאשר פחת.

4. צילום בחצר המוזיאון של בוב מאראלי, בעיר הבירה קינגסטון. מאראלי הוא המלך הבליטי מעורר של ג'מייקה. בכל רחוב תראו תמנות ומצחרות עם דמותו, שיריו מתגננים בכל מקום, והוא שהביא לתחודעת העולם את הרגאיי, את תנועת הראסטפאריין, ובכלל את ג'מייקה.

4

שכנים הם חופשיים ויכולים להגיע לכל חלקי הנהר, ואילו השיט נמשך בשעה והוא מתקיים רק לאורך קילומטרים אחדים. אנחנו פגשנו שני תנינים שהתקרכבו למרוחק סנטימטרים מהסירה, אך אם לא פוגשים תנינים נהר לכל הפחות ניתן לראות כמה מהם בחווה עצמה, שמננה יצא השיט. התנינים הכלואים בחווה נמצאו באזורי מרוחקים מהנהר ובקבבה לעיר. הם נכלאים לשחק כמה חדשניים בחווה, ואחר כך משחררים אותם בחזרה אל הנהר.

העיר בלאק ריבר עצמה די משענמתה. אין הרבה מה לעשות בה מלבד שוק ירקות ופירות קטן וטיט על הנהר המקסים. אנחנו שריםנו לעצמנו מראש שני לילות במלון דרכים מקומי, וחפשנו דרכים מעוניינות לוציא את הזמן. יצאנו לטיפייל בעיר בשעות אחר הצהרים, בשכונה קטנה, שמנתה עשוות ילדים ומבוגרים התגודדו ברחוב מוחץ לבתיהם, ומתח סקרנות התקורנו לראות מה הם עושים. מיד גילינו שהם העמידו שולחן בצדיה הבביש ועליו הם משחקים דומיני. מתברר שהוא משחק פופולרי מאוד בגלמייקה. חלק מהngeochים הם שכנים וכן משפחה מרווחת, ומרכזם חייהם בשעות אחר הצהרים הוא מוחץ בבית, שכן לא לרבים בגלמייקה יש מזגנים, ובוחום הרבה יותר נעים לשוחות בחוץ וליהנות מההרוחות הקליליות שמנשבות. כלאחר כבוד הזוגנו לשחק איתם דומינו, וזה הייתה בהחלה חוות מופלאה, ששילבה מפגש אונושי ובלתי אמצעי עם תושבי המקום. די מהר הבנו שדומינו הוא משחק שדורש הרבה ממשחקים אלו מספרים אווזים השחקנים שעימים הם מתמחדים, הם מבינים אילו מספרים אווזים השחקנים שעימים הם מתמחדים, והופכים את המשחק לטקטי ומעניין. כموון שגמלנו להם במשחק שלנו. ריצנו את מרבית ילדי השכונה ואת ילדינו שנלן, ויצרנו אליפות משלנו. ריצנו את מרבית ילדי השכונה ואת ילדינו שנלן, ויצרנו אליפות של ממש "שלושה מקולות". עשרות תושבים התקהלו מסביב, צווזו, עודדו ומהאו כפים. אז אם תגלו פעם לעיר בלאק ריבר ותראו את התושבים משחקים "שלושה מקולות" – אל תשכחו בזכות מי... .

One Love

התחלנו את הביקור בקינגסטון Coronation Market, השוק העצום של העיר. בשוק מוכרים בעיקר ירקות, פירות ובגדים. התוחשה פחדות מסבירת פנים ביחס לשוק של מונטגו בוי, כן שלאחר ביקור מהיר יחסית החלנו לחזור בית המלון. בדרך נכננסנו בטיעות עם הרכב לשכונה, שבכינסה אליה ניצבו כשיתחיה חילילם, וכשהתקדמנו ואינו בכלל כמה מטרים שוטר או חיליל ניצבים עם רובה טוון, קסדה על הראש ואפוד מגן, והבנו שימושו חריג ומרחיש סביבנו. ההברר שנכננסנו לתוך גטו מוקמי (כן, כך הם קוראים לה גם היום) הצמוד לשוק, שלקראת ערב מוכרו בו עוצר. מיד הסתוובנו ושבנו על עקבותינו מעט מבעודם. המראות שריאנו ברוגעים המעניינים שהשווינו בתחום הגטו אליו נלקחו מתוך סרט: איש לבוש משונה עמד באמצעותו צורח במלוא גרוןנו ומטייף להאהבת ישן, אחר מטייל וצורה מיללים לא מובנות, אחדים מתקהלים כשהם לבושים בעדינים עקנניים ועל צוואריהם שרשות כבדות ואת אצבעותיהם חונקוות טבעות ענקיות, ועוד טיפוסים שונים ומשוונים, שחלקם באמות נראים די מבהלים. לאחר שהגענו בבטחה לבת המלון ניסיתי להבין יותר לעומק להיכן בדיקן נכננסנו בטיעות, והתברר לי שבג'מייקה עדין קיימת בעיה של אלימות ומקרי רצח, ביזה של אנשי הגטו בינם לבין עצמם. הריבטים הללו נסובים לרוב על 700,000 תושבים. כשהשווינו עם טויללים שונים, בטרם הגיעו אליה,

- 1.** חוות הווילות Hill - Goblin Hill – מדשאות עצומות, עצים, ונוף מרהיב עין של חוף הלאגונה הכהולה וסבירתה. ללא ספק זה האזור היפה והמומלץ ביותר ביג'מייקה.
2. שתי ילדות בנות תשע, ווילדה ג'מייקנית חמודה במספרה מקומית במונטגו בוי, לאחר שקלנו לראשה של וו צמות קטנות.

2

1

שטחי מניה, עסקים, ואיך לא – כבוד. אין סיכון נראה לעין לתירים, שכן הוווכחו הוא בין המקומיים.

2

המקום היפה ביותר בטיל שלן

לאחר כמה ימים באויראה אורהנית בעיר הבירה, המשכנו להקיף את האי בנסיעה של כשלוש שניות לכיוון מחוז פורט אנטוניו (Port Antonio), שוכן בקצה הציגן-זרחיה של האי. באמצע הדרך עזנו במפל רץ' (Reach falls) (Reach falls). המפלים הללו מורכבים מ-13 ברכות טבעיות ופהיפות שנשפות זו על זו. המים שלhn בצבע טורקי עמוק, ושביתם מכוסה צמחייה שופעת, בעיקר עצים ושורכים. הטיל האוליטמיטי במקומם הוא על ידי טיפוס מפלל למפל ושהיה בתוך היררכיות הקדריות. מומלץ בחחלה להיעזר במדרך מקומי, שגם משגיח שהולכים בנתיב הנכוון וגם אפשר לסתות לו את המצלמה והוא יdag לתעד את המסלול המרהיב, כשהוא נמצאת רוב הזמן מחוץ למים.

בתום שעوت נעימות במפלים המשכנו בנסיעה לשביבה הקסומה ביותר ברוחבי תבל. חיו של בוב מרלי הי קצרים ביותר. ב-11 במאי 1981 הוא נפטר ממחלת הטרטן בהיותו בן 36 בלבד, והותיר אחורי 12 ילדים מכליהם נשים. למרות שנוטיו הקצרות הוא חול מפהכה מוזיקלית בעולם, כתוב להיטי רגאי אלמנטים, ומכר עשרות מיליון אלבומים. המזיאון שלו שמעה ביתה בחלק משנותיו, שם גם כתוב והקליט חלק משיריו ואלבומיו. הביקור במויזיאון נעשה רק תחת הדריכה. המבקרים נכנסים לאולפני ההקלטה של מרלי, לחדר המגורים שלו, ולהדר החזרות שבו נרו יריות לעברו של האיקון גם פגעו בו בכוננה להורוגו. כובן שמוצאים במויזיאון פרטני לבוש של הומר ושל הפריטים שבהם זכה בחיו ולאחר מותו. בסוף הסיור ניתן לצפות בסרט קצר על אודוט חייו ומותו של האגדה, וכך לרכוש בזמן מוקמי את המזון שאהב לאוכל וכן דיסקים ופריטי לבוש עם דיווקו.

בדבר אחד אין ספק: ביקור בג'מייקה Bali בוב מרלי הוא פספוס גדול מאוד. בעיר קינגסטון ניתן לבקר ב-Museum Bob Marley ולהבין לעומק את גודלה וחשיבותה של דמותו. מרלי הוא לא עוררין המלך פוליטי שנייה לאשר על מתחים בין מנגנים ולהשכנים שלום, במיוחד במקומית הרגאי, הוא דמות מיתית ובין-לאומית. מעבר ליוצרים המוזיקליות, במהלך שנותיו הוא היה פעיל פוליטי שזכה לאשר על מתחים בין מנגנים ולהשכנים שלום, במיוחד במקומית הרגאי, הוא דמות מיתית ובין-לאומית. המעט שבעיני המאמינים בה נחשב מרלי ל"נסטה", ממש משליח ונביא של ממש, יחד עם החיבור לרוגאי הוא הביא להפצת הדת ברוחבי תבל. חיו של בוב מרלי הי קצרים ביותר. ב-11 במאי 1981 הוא נפטר ממחלת הטרטן בהיותו בן 36 בלבד, והותיר אחורי 12 ילדים מכליהם נשים. למרות שנוטיו הקצרות הוא חול מפהכה מוזיקלית בעולם, כתוב להיטי רגאי אלמנטים, ומכר עשרות מיליון אלבומים. המזיאון שלו שמעה ביתה בחלק משנותיו, שם גם כתוב והקליט חלק משיריו ואלבומיו. הביקור במויזיאון נעשה רק תחת הדריכה. המבקרים נכנסים לאולפני ההקלטה של מרלי, לחדר המגורים שלו, ולהדר החזרות שבו נרו יריות לעברו של האיקון גם פגעו בו בכוננה להורוגו. כובן שמוצאים במויזיאון פרטני לבוש של הומר ושל הפריטים שבהם זכה בחיו ולאחר מותו. בסוף הסיור ניתן לצפות בסרט קצר על אודוט חייו ומותו של האגדה, וכך לרכוש בזמן מוקמי את המזון שאהב לאוכל וכן דיסקים ופריטי לבוש עם דיווקו.

3

מקומות ושירותים שניהנו מהם:

- **1.** ילדים ג'מייקנים לאחר יום לימודי בבית הספר. הלימודים בילמייקה הם חובה, ויש רצון מתמיד לשפר את רמת ההשכלה, מה שאולי בעtid גם יגרום לצמצום האבטלה הגואה שם.
- **2.** "כל טוב הארץ" בנוסח ג'מייקה. לאן שלא פונים בילמייקה תמיד מוצאים פירות. בשוקים, בחנויות ובצד הכבישים תראו רוכלים עם שלל סחרה טרייה וטעימה. זה גם המקומם לטעום פירות שרובנו לא שמענו עליהם ולא ר亞ם כמותם מעולם.
- **3.** וו' ותבל רוחצים במפל רץ'. אלה 13 בריכות טבעיות עם מים צוננים בגוון טורקי, הנשפות זו אל זו.

- המזיאון בעיר מונטג'ו Bay:
www.montegobayculturalcentre.org
- כפר הראסטפארין:
[Rasta Village Indigenous Rastafarian](http://Rasta%20Village%20Indigenous%20Rastafarian)
www.rastavillage.com
- טיל בנהר התינינים Black River Safari
טלפון: +1-876-965-2513
• מוזיאון בוב מרלי:
www.bobmarleymuseum.com
- מפל רץ':
reachfalls@udcja.com
וכן בטלפון: +1-876-9936606/6683 (שם המפעל בקורס):
+1-876-383-1300
- טיל רפסודות, קיאקים או סירת מנוע בגלוגונה הכחולה Mystic Mountain, Ocho Rios
www.rainforestadventure.com
:YAMMAN Adventure park
www.yaamanadventure.com
- בית ח'ב"ד במונטג'ו Bay בהובלת הרב יעקב רסקין ורعيיתו הרבנית מושקה:
+1-876-452-3223
info@chabadofjamaica.com
וכן www.goblinhillvillas.com
- חכרא מקומית שכרכנו ממנה את הרכב - Smart: info@smart-car-rental.com
:Goblin Hill At San San Bay
www.goblinhillvillas.com
- בית המלון Deja Resort בomonetgo Bay (הכול כולל נסוח ג'מייקה):
www.dejaresort.com
- בית המלון Altamont Court ב-Kingston:
www.altamontcourt.com

